

ETKİNLİKLİ SORU BANKASI

FEN BİLİMLERİ

3
SINIF

KÜNYE

Yayın Yönetmeni

Nihan HAYAR

Yayına Hazırlayan

Fatma MERT

Branş Editörleri

Vildan KARAKUŞ, Abdullah CEBECİ, Sabri SERİN

Editör

Meltem TUNÇ

ISBN 978 - 975 - 8653 - 47 - 8

Hürriyet Mah. Mahmutbey Cad. Arıkan Dağlar İş Merkezi

No: 1 Kat: 5 Bahçelievler / İSTANBUL

Telefon: (0212) 639 08 48 Fax: (0212) 503 87 94

Yayıncı Sertifika No: 47442

Baskı - Mücellit

Yeni Devir Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 41910

Bu eserin yayım hakkı; **DEMSAN Özel Öğretim Kurumları Ulaştırma ve Yayıncılık A.Ş.**'ye aittir.
İzinsiz kopya edilemez, çoğaltılamaz, kısmen de olsa yayımlanamaz.

KİTAPIMIZI TANIYALIM

Eğitim sistemimizde; öğrencinin bilgiyi yorumlaması, analiz etmesi ve öğrendiklerini günlük hayata aktarabilmesi beklenmektedir. Bu bağlamda hazırlamış olduğumuz 3. sınıf Classmate Fen Bilimleri Etkinlikli Soru Bankası ile öğrenciler hem kazanımları kavrayacak hem de üst düzey düşünme becerilerini geliştirecektir.

Kitabın içeriğinde;

Her Kazanıma
Spot Bilgiler

BUNLARI BİLELİM
Dünya'nın katmanları nelerdir?
Dünya'nın katmanları için aşağıya yazınız.
• Çekirdek
• Manto (Magmal)
• Kara katman (Yer kabuğu)
• Su katmanı
• Hava katmanı (Atmosfer) şeklinde sıralar.
Dünya'nın katmanlarının özellikleri nelerdir?
Çekirdek ve manto Dünya'nın iç kısmında yer alır. Kara, su ve hava katmanları ise Dünya'nın dış kısmında yer alır. Dünya'nın merkezinde bulunan çekirdek, en sıcak katmandır. Çekirdek iç ve dış olmak üzere iki kısımdan oluşur. Manto, yer kabuğunun hemen altında yer almaz. Dünya'nın merkezinde bulunan iç çekirdek, sıcaklığı yüksek katmanın en sıcak katmanıdır.
Dünya'nın dış kısmında bulunan dış çekirdek, sıcaklığı düşük katmanın en sıcak katmanıdır.
Çanakların üzerinde yaşadığımız en dış katman yer kabuğudur.

EYİKLİM - 2
Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.
 Manto, Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
 Dış çekirdek, çok sıcak olduğu için çamur sıvı durumdadır.
 Oyun hamurlarıyla Dünya modeli yaptığımızda kahverengi oyun hamuru yer kabuğunu oluşturur.
 Dünya'nın merkezinde bulunan iç çekirdek, sıcaklığı yüksek katmanın en sıcak katmanıdır.
 Dünya'nın dış kısmında bulunan dış çekirdek, sıcaklığı düşük katmanın en sıcak katmanıdır.
 Çanakların üzerinde yaşadığımız en dış katman yer kabuğudur.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.
 Manto, Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
 Dış çekirdek, çok sıcak olduğu için çamur sıvı durumdadır.
 Oyun hamurlarıyla Dünya modeli yaptığımızda kahverengi oyun hamuru yer kabuğunu oluşturur.
 Dünya'nın merkezinde bulunan iç çekirdek, sıcaklığı yüksek katmanın en sıcak katmanıdır.
 Dünya'nın dış kısmında bulunan dış çekirdek, sıcaklığı düşük katmanın en sıcak katmanıdır.
 Çanakların üzerinde yaşadığımız en dış katman yer kabuğudur.

Dünya'nın katmanları aşağıdaki dünya modeli üzerine doğru ik öneriler gösterelim.
• Yer kabuğu
• Manto
• İç çekirdek
• Dış çekirdek

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazınız.
 Manto, Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
 Dış çekirdek, çok sıcak olduğu için çamur sıvı durumdadır.
 Oyun hamurlarıyla Dünya modeli yaptığımızda kahverengi oyun hamuru yer kabuğunu oluşturur.
 Dünya'nın merkezinde bulunan iç çekirdek, sıcaklığı yüksek katmanın en sıcak katmanıdır.
 Dünya'nın dış kısmında bulunan dış çekirdek, sıcaklığı düşük katmanın en sıcak katmanıdır.
 Çanakların üzerinde yaşadığımız en dış katman yer kabuğudur.

Dünya'nın katmanları aşağıdaki dünya modeli üzerine doğru ik öneriler gösterelim.
• Yer kabuğu
• Manto
• İç çekirdek
• Dış çekirdek

Dünya'nın katmanlarının özelliklerini olduğu aşağıdaki bölümlerden iç çekirdeğin özelliklerini yazdığı bölüme yazalım.
Dünya'nın merkezinde bulunur.
Yer kabuğunun hemen altında bulunur.
Çanakların üzerinde yaşadığımız katmandır.
Dünya'nın en sıcak katmanıdır.

Çelik ve çamur varlıklarını bulunduğu yer kabuğu, Dünya'nın bir katmanıdır. Buna göre aşağıdaki ifadelerin hangileri yer kabuğunun üzerinde bulunan varlıklardan oluşabilir? İyileştirelim.

Oyun
Temelli
Yeni Nesil
Etkinlikler

Kazanımı
Kavratmaya
Yönelik Klasik
Sorular

TEST - 2
1) Dünya'nın merkezindedir.
• En sıcak katman.
• Çanakların yaşadığı yere en sıcak katman.
Özelliklerini sıralayan katman aşağıdaki ifadelerden hangisidir?
 Manto
 İç çekirdek
 Dış çekirdek

2) Dünya'nın altın ve üstten başlı gelenlerden önce bir kişiye benzer.
Manto katmanını çanakların yaşadığı yere en sıcak katman olarak gösterelim.
Görseldeki aşağıdaki ifadeleri Dünya'nın katmanlarının özelliklerini sıralar.
1. oksijen 2. oksijen 3. oksijen 4. oksijen
Sesodaki bilgileri doğru (D) veya yanlış (Y) olduğuna karar vererek (T) işaretleri (T) doğru (Y) yanlış olarak işaretleyiniz.
 1. 2. 3. 4.

3) Dünya'yı hayalimizde bir yumurtaya benzeterek yumurtanın kabuğu aşağıdaki hangi katmana karşılık gelir?
 İç çekirdek Manto
 Yer kabuğu

4) Aşağıdaki doğal olaylardan hangi ikisi aynı tabakada gerçekleşir?
 Deprem, kar Kar, yağmur
 Yağmur, deprem

5) Dünya modelindeki katmanlar gösterilen yönle hareket eder.
Buna göre, aşağıdaki katmanların hangileri yer değiştirmeye doğru hareket eder?
 Dış çekirdek - Manto
 İç çekirdek - Manto
 Yer kabuğu - Dış çekirdek

Dünya'nın Katmanları isimli etkinlikte öğrendiklerimizi, Dünya'nın katmanlarına yapılmış modellerle sunuyoruz.
Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangileri yeni yazmış olduğumuz Dünya'nın katmanları doğru sıralamaya elverişlidir?
 Ağa - Sema - Serkan - Ömr - Hasan
 Hasan - Ömr - Sema - Ağa - Serkan
 Ömr - Hasan - Serkan - Sema - Ağa

7) Manto'nun katmanları K ve L gruplarındaki gruplarla ilgili.
I. Dünya'nın dış kısmında bulunan katmanlar K grubundadır.
II. L grubundakiler, Dünya'nın dış kısmında bulunan katmanlardır.
III. Dış çekirdek, dış kısmında bulunan katman olduğu için K grubunda olabilir, çanakların üzerinde yaşadığımız katman olduğu için L grubunda olabilir.
Yukarıdaki ifadelerden hangilerinin doğru olduğunu belirtiniz?
 Yalnız I II ve III I ve III

Üst Düzey
Düşünmeyi
Gerektiren
Yeni Nesil
Sorular

Soruların video çözümleri için, Playstore ve Appstore'dan "Okyanus Video Çözüm" uygulamasını tablet veya akıllı telefonunuza indirip testlerdeki kare barkodları okutarak ya da kare barkodların altındaki kodu akilliogretim.com sayfasında aratarak soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: GEZEGENİMİZİ TANIYALIM

Dünya'nın Şekli ve Görüşler	9-12
Dünya'nın Yapısı - 1	13-16
Dünya'nın Yapısı - 2	17-20

2. ÜNİTE: BEŞ DUYUMUZ

Duyu Organlarının Önemi	23-26
Duyu Organları ve Görevleri	27-30
Duyu Organlarının Sağlığı	31-34

3. ÜNİTE: KUVVETİ TANIYALIM

Varlıkların Hareket Özellikleri	37-40
İtme ve Çekme Kuvveti	41-44

Kuvvetin Cisimlere Etkisi	45 - 48
Hareketli Cisimlerin Sebep Olabileceđi Tehlikeler	49 - 52

4. ÜNİTE: MADDEYİ TANIYALIM

Maddeyi Niteleyen Temel Özellikler - 1	55 - 58
Maddeyi Niteleyen Temel Özellikler - 2	59 - 62
Maddenin Hâlleri	63 - 66

5. ÜNİTE: ÇEVREMİZDEKİ IŞIK VE SESLER

Işığın Görmedeki Rolü / Işık Kaynakları	69 - 72
Ses Kaynakları / Ses Kaynaklarının Yerinin Tespiti	73 - 76
Doğal ve Yapay Sesler	77 - 80
Ses Şiddetinin İşitme İçin Önemi	81 - 84
Ses Şiddeti ile Uzaklık Arasındaki İlişki / Şiddetli Seslerin Zararları	85 - 88

6. ÜNİTE: CANLILAR DÜNYASINA YOLCULUK

Çevremizdeki Canlıları Tanıyalım	91 - 94
Yaşadığım Çevre ve Temizliği	95 - 98
Doğal ve Yapay Çevre Arasındaki Fark	99 - 102
Doğal Çevrenin Korunması	103 - 106

7. ÜNİTE: ELEKTRİKLİ ARAÇLAR

Elektrikli Araç Gereçler	109 - 112
Elektrik Kaynakları	113 - 116
Pil Atıklarının Çevreye Zararları	117 - 120
Elektriğin Güvenli Kullanımı	121 - 124

CEVAP ANAHTARI	127 - 128
-----------------------------	-----------

1. ÜNİTE

GEZEĞENİMİZİ

TANIYALIM

BUNLARI BİLELİM

Eski zamanlarda Dünya'nın şekli ile ilgili fikirler nelerdir?

Eski zamanlarda, teknoloji bu kadar gelişmediği için insanlar Dünya'nın küreye benzer biçimde olduğunu bilmiyorlardı.

Örneğin;

İnsanlar Dünya'mızın bir öküzün boynuzları üzerinde olduğunu veya düz bir tepsiye benzediğini düşünmüşlerdir.

Bunun yanında Pisagor, Bîruni, Aristo gibi bilim insanları Dünya'nın küre şeklinde olduğunu savunmuşlardır.

Macellan, Dünya'nın çevresini gemisiyle dolanmayı ve-fatından dolayı kendisi devam ettiremeye bile tayfası Dünya'nın küreye benzediğini ispatlamıştır.

Günümüzde Dünya'nın şekli nasıldır?

Dünya'mız alt ve üst kısımdan basık, yanlardan şişkindir.

Günümüzde uzaydan çekilen fotoğraflar ve Ay tutulmasında Dünya'nın gölgesinin daire biçiminde olması, Dünya'nın küreye benzer şekilde olduğunun kanıtıdır.

ETKİNLİK - 1

A İstanbul'dan kalkan bir uçağın sürekli aynı yöne gittiğinde tekrar İstanbul'a ulaşmasının sebebi nedir?

.....

B Dünya'mızın şekli ile ilgili aşağıdaki fikirlerden hangileri eski zamanlarda insanların öne sürdüğü görüşlerdendir? İşaretleyelim.

- Dünya bir öküzün boynuzları üzerindedir.
- Dünya, düz su dolu bir tepside yüzmektedir.
- Dünya alt ve üstten basık, yanlardan şişkindir.
- Dünya büyük bir kutu, gökyüzü de bunun kapağıdır.
- Dünya küre biçimindedir.

C Aşağıdaki bilim insanları Dünya'nın şekli ile ilgili hangi önemli çalışmalarını yapmıştır? Araştırıp yazalım.

Pisagor:

.....

İdrisî:

.....

D Aşağıdaki noktalı yerlere, verilen sözcüklerden uygun olanları yazarak cümleleri tamamlayalım.

Ay

uzaydan

şişkin

teleskopla

üst

teknesi

yuvarlak

alt

Galileo

direkleri

1. Denizde kıydan uzaklaşan yelkenlinin önce sonra kaybolur.
2. Dünya'mız ve kısımdan basık, yanlardan küreye benzer biçimdedir.
3. Gökyüzünde yaptığı gözlemlerle Dünya'nın ve diğer gezegenlerin şeklinin küreye benzediğini söylemiştir.
4. Dünya'nın çekilmiş fotoğrafları, Dünya'nın küreye benzer biçimde olduğunu ispatlar.
5. tutulması sırasında Dünya'nın Ay'ın üzerine düşen gölgesinin olması Dünya'nın küreye benzer biçimde olduğunu ispatlar.

E Aşağıdaki çalışmaların hangi bilim insanlarına ait olduğunu bulalım ve numara vererek eşleştirelim.

1

Türk bilginidir. Dünya'mızın küreye benzediğini ve Amerika kıtasını keşfedilmeden önce söylemiştir.

2

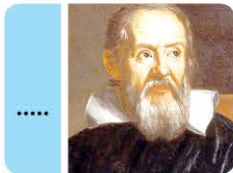
İcat ettiği teleskopla gök cisimlerini inceleyip Dünya'nın küreye benzer biçimde olduğunu ve Güneş'in etrafında dolandığını söylemiştir.

3

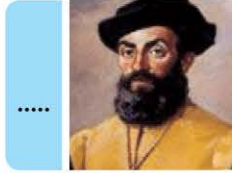
Gökyüzü gözlemleri sonunda Dünya'nın küreye benzer biçimde olduğunu kanıtladı.

4

Bir denizci olan bilim insanı, hep aynı yöne giderek Dünya'nın küreye benzer şekilde olduğunu ispatlamak için gemisiyle çıktığı yolculuğu tamamlayamamıştır.

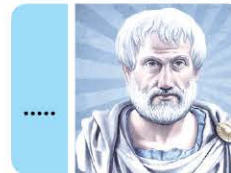
Galileo

Macellan

Biruni

Aristo

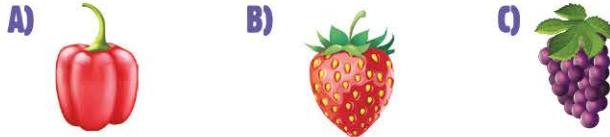

TEST - 1

1) Dünya'nın küreye benzer şekilde olduğunu ispatlamak için gemisiyle yola çıkan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Macellan B) Pisagor C) Galileo

2) Dünya'nın şekline benzeyen bölümleri olan meyve aşağıdakilerden hangisidir?

3) Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği bilgi yanlıştır?

A) İdrisî, Dünya'nın küreye benzediğini düşünerek Dünya haritası çizmiştir.

B) İcat ettiği teleskopla gök cisimlerini inceleyen bilim insanı Aristo'dur.

C) Pisagor, Dünya'nın yuvarlak olduğunu ileri süren ilk kişidir.

4)

Aşağıdaki bilgilerden hangisi Dünya'nın küreye benzer şekilde olduğunun kanıtı olamaz?

- A) Uçağın sürekli aynı yönde ilerlediğinde tekrar başlangıç noktasına geldiğinin görülmesi
 B) Limandan ayrılan geminin önce gövdesi, sonra bacası, en sonra dumanının görülmesi
 C) Dünya üzerinde deniz ve karaların olması

5) "Geçmişte insanların, Dünya'nın düz olduğu ya da bir öküzün boynuzları üzerinde olduğu gibi inanışları vardı."

Buna göre;

- I. Uzaydan çekilen fotoğraflar,
 II. Deniz taşıtlarının suyun üzerinde yüzmesi,
 III. Çevremizdeki her yeri düz görmemiz
 yukarıdaki bilgilerden hangileri Dünya'mızın küreye benzer şekilde olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I B) II ve III C) I ve III

- 6) Öykü, Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini açıklayan bir afiş hazırlamak istiyor. Öykü bu afiş çalışmasında;

- Bir pilot, uçağı ile hep aynı yöne giderse tekrar başladığı yere geri döner.
- ▲ Bir astronot, uzay aracı ile uzaydan Dünya'ya baktığında Dünya'yı mavi renkli bir bilye gibi görür.
- ★ Güneş doğarken önce Güneş'in bir kısmı, sonra yavaş yavaş tamamı görülür. Güneş batarken de aynı şekilde yavaş yavaş gözden kaybolur.

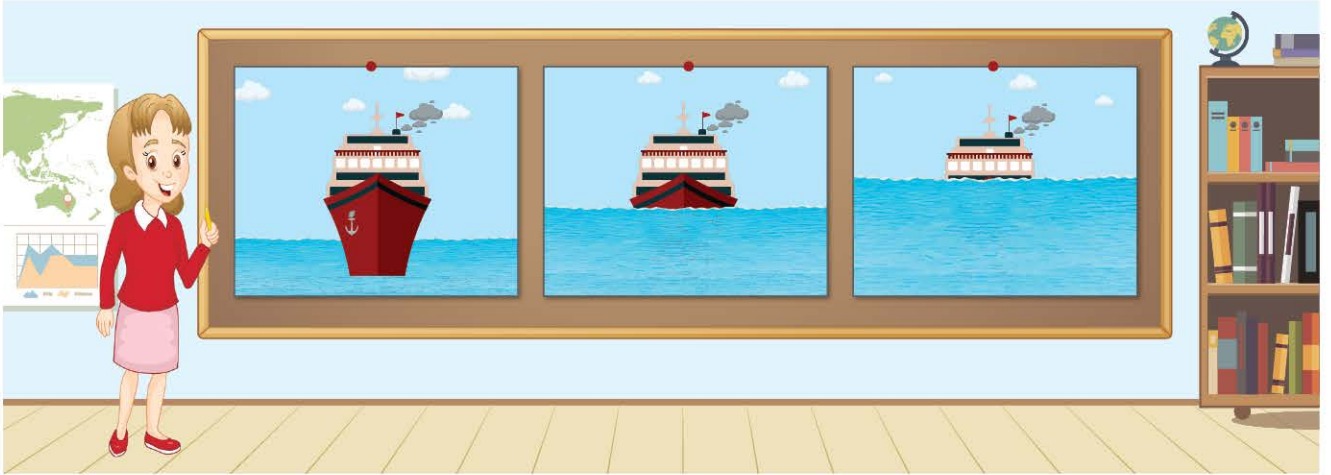
yukarıdaki bilgilerden hangilerini kullanmalıdır?

A) Yalnız ●

B) ● ve ★

C) ●, ▲ ve ★

7)

Fen bilimleri dersinde bu görselleri panoya asan bir öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki olaylardan hangisini anlatıyor olabilir?

- A) Dünya, küreye benzer şekilde olduğu için gemi yavaş yavaş kaybolmuştur.
- B) Gemi, yavaş yavaş denizde batmıştır.
- C) Dünya, düz olduğu için belirli bir noktadan gemi aşağıya düşmüştür.

BUNLARI BİLELİM

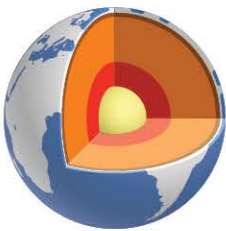
Dünya'nın katmanları nelerdir?

Dünya'nın katmanları içten dışa doğru;

- Çekirdek
- Manto (Magma)
- Kara katmanı (Yer kabuğu)
- Su katmanı
- Hava katmanı (Atmosfer) şeklinde sıralanır.

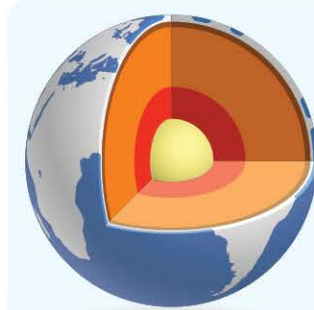
Dünya'nın katmanlarının özellikleri nelerdir?

Çekirdek ve manto Dünya'nın iç kısmında yer alır. Kara, su ve hava katmanları ise Dünya'nın dış kısmında yer alır. Dünya'nın merkezinde bulunan çekirdek, en sıcak katmandır. Çekirdek iç ve dış olmak üzere iki kısımdan oluşur. Manto, yer kabuğunun hemen altında erimiş maddeler ve buhardan oluşur.

ETKİNLİK - 2

A Dünya'nın katmanlarını aşağıdaki dünya modeli üzerine doğru ok çizerek gösterelim.

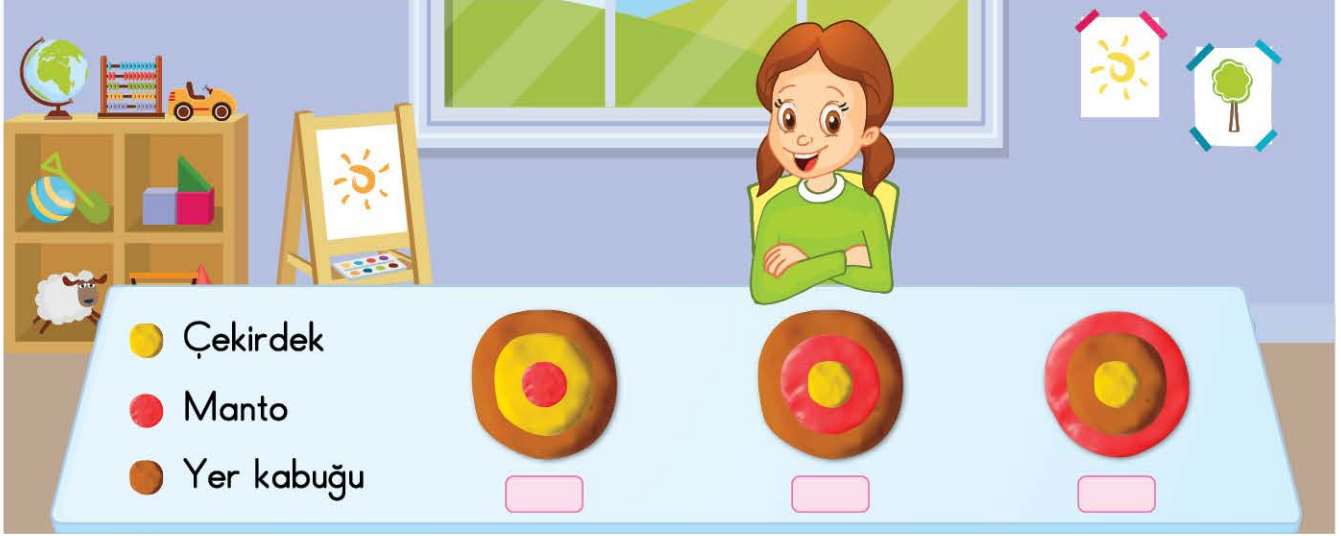
- Yer kabuğu
- Manto
- İç çekirdek
- Dış çekirdek

B Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların yanına "D", yanlış olanların yanına "Y" yazalım.

- (.....) Manto, Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
- (.....) Dış çekirdek, çok sıcak olduğu için yarı sıvı durumdadır.
- (.....) Oyun hamurlarıyla Dünya modeli yaptığımızda kahverengi oyun hamuru yer kabuğunu oluşturur.
- (.....) Dünya'mızın merkezinde bulunan iç çekirdek, canlıların yaşadığı katmana en uzak katmandır.
- (.....) Dünya'mızı oluşturan katmanlar dıştan içe doğru yer kabuğu, dış çekirdek, manto ve iç çekirdektir.
- (.....) Canlıların üzerinde yaşadığı en dıştaki katman yer kabuğudur.

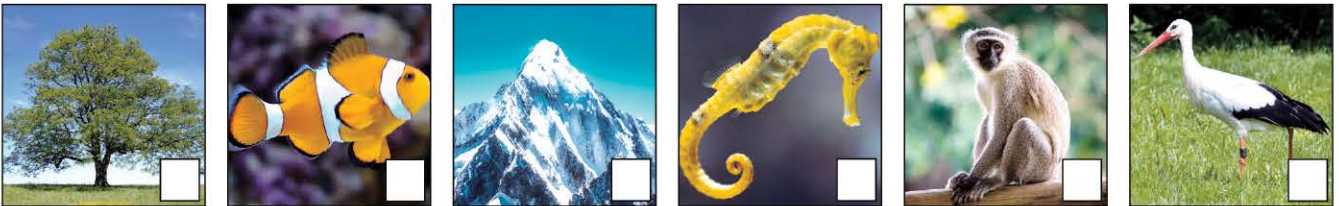
C Ayşe, elindeki kırmızı, sarı ve kahverengi oyun hamurlarını kullanarak Dünya'nın katmanları ile ilgili model oluşturmak istiyor. Oluşturmak istediği model aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyelim.

D Dünya'nın katmanlarının özelliklerinin olduğu aşağıdaki balonlardan iç çekirdeğin özelliklerinin yazıldığı balonları boyyalım.

E Canlı ve cansız varlıkların bulunduğu yer kabuğu, Dünya'nın bir katmanıdır. Buna göre aşağıdakilerden hangileri yer kabuğunun üzerinde bulunan varlıklardan değildir? İşaretleyelim.

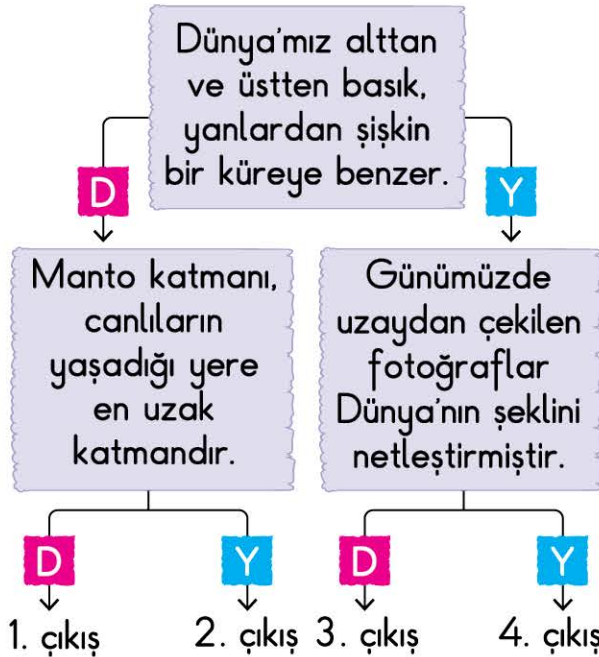
TEST - 2

- 1) • Dünya'nın merkezindeyim.
• En sıcak katmanım.
• Canlıların yaşadığı yere en uzak katmanım.

Özelliklerini anlatan katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manto
B) İç çekirdek
C) Dış çekirdek

2)

Şemadaki bilgilerin doğru (D) veya yanlış (Y) olduğuna karar vererek ilerleyen bir öğrenci kaçınıcı çıkışa ulaşır?

- A) 1. B) 2. C) 4.

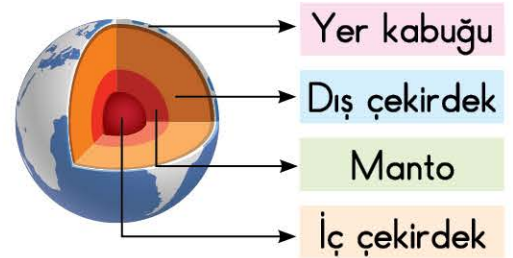
- 3) Dünya'yı haşlanmış bir yumurtaya benzetirsek yumurtanın kabuğu aşağıdaki hangi katmana karşılık gelir?

- A) İç çekirdek B) Manto
C) Yer kabuğu

- 4) Aşağıdaki doğa olaylarından hangi ikisi aynı tabakada gerçekleşir?

- A) Deprem, kar
B) Kar, yağmur
C) Yağmur, deprem

5)

Dünya modelindeki katmanlar gösterilirken yanlış işaretlenmiştir.

Buna göre, aşağıdaki katmanlardan hangileri yer değiştirirse doğru işaretlenmiş olur?

- A) Dış çekirdek - Manto
B) İç çekirdek - Manto
C) Yer kabuğu - Dış çekirdek

6)

"Dünya'nın Katmanları" isimli etkinlikte öğrenciler, Dünya'nın katmanlarını yaptıkları modellerle sunuyorlar.

Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangileri yan yana gelirse Dünya'nın katmanları doğru sıralanmış olur?

- A) Ayşe - Sema - Serkan - Ömür - Hasan
- B) Hasan - Ömür - Sema - Ayşe - Serkan
- C) Ömür - Hasan - Serkan - Sema - Ayşe

7) Meriç'in hazırladığı "K" ve "L" gruplarındaki görsellerle ilgili;

- I. Dünya'nın gözlenemeyen katmanları "K" grubundadır.
- II. "L" grubundakiler, Dünya'nın gözlenen katmanlarını oluşturur.
- III. Dış çekirdek, gözlenemeyen katman olduğu için "K" grubunda olmalıdır.

yukarıdaki ifadelerden hangilerini doğru söylemiştir?

K

L

A) Yalnız I

B) II ve III

C) I ve III